

แนวทางการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีม
กับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

Guidelines for Leveraging Teamwork Relationships in Conjunction
with Academic Affairs Administration to Enhance
the Teaching Effectiveness of Secondary Schools under
Bangkok Educational Service Area Office 1 Group 4

จันทร์ธิดา จันทร์กล้า¹ ดร.ไตรรัตน์ สิริพิบูล² ดร.จิรัฏฐ์ สินธุอารีย์³
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม¹
อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต^{2,3}
สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม^{2,3}

Jantida Jankla¹ Dr.Trairat Sittithun² Dr.Jeerath Sintuaree³
Master's degree students Department of Educational Administration
Siam Technology College ¹
Advisor Master of Education Degree Program^{2,3}
Department of Educational Administration Siam Technology College^{2,3}

E-mail : jantida_jankla@hotmail.com¹

Received : 15 August 2024

Revised : 29 August 2024

Accepted : 2 September 2024

บทคัดย่อ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน การลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน การช่วยเหลือ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การสื่อสารแบบเปิดเผย การให้ความไว้วางใจซึ่งกัน และกัน หากบุคลากรในสถานศึกษามีการทำงานเป็นทีมที่ดี ก็มีแนวโน้มที่ให้งานวิชาการประสบความสำเร็จ ไปด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคลากรในสถานศึกษาใดมีการ ทำงานเป็นทีมน้อย ก็มีแนวโน้มที่ให้งานวิชาการมีการปฏิบัติงานน้อยตามไปด้วย ซึ่งไม่ส่งผลดีต่อการจัด

การศึกษาในสถานศึกษา ในการนี้ผู้วิจัยเป็นครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 มีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นดังกล่าวในหน่วยงานของตนเอง เพื่อนำมาสู่การพัฒนาที่ถูกต้อง เหมาะสมได้ต่อไป จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยในเรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 2) ศึกษาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 4) พัฒนาแนวทางการทำงานเป็น ทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ครู จำนวน 829 คน รวมทั้งสิ้นเป็น จำนวน 867 คน ตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2566 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เทียบกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน ครูจำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามแนวคิดของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยรวมภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านเป้าหมายของทีม เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน ตามลำดับ 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่ามากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการ วัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ 3) การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์

ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านเป้าหมายของทีม และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

คำสำคัญ : การทำงานเป็นทีม การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

Academic management is the core of educational institutions, necessitating teamwork in decision-making, planning, process sequencing, assistance, and mutual support. Active participation in decision-making, transparent communication, and mutual trust contribute to effective teamwork. Successful academic teamwork tends to positively impact educational management efficiency. Conversely, limited teamwork among school personnel may lead to decreased academic performance, negatively affecting educational management.

The researcher, a teacher in a secondary school under the jurisdiction of the Educational Area Office, Bangkok Metropolitan Administration, Zone 1, Group 4, aims to investigate and improve the relationship between teamwork and academic management for enhanced teaching and learning efficiency. The study involved administrators and teachers from 11 secondary schools in the mentioned area during the 2023 academic year.

The objectives of the study were to: 1) Examine teamwork in secondary schools within the specified educational area. 2) Investigate academic management practices in secondary schools within the specified educational area. 3) Explore the relationship between teamwork and academic management in secondary schools within the specified educational area. 4) Develop strategies for effective teamwork and academic management in secondary schools within the specified educational area. The research used a sample group determined by Krejcie & Morgan's (1970) sample size table, comprising 38 administrators and 829 teachers, totaling 867 participants from 11 secondary schools during the 2023 academic year. The data collection tool was a questionnaire with a 5-point Likert scale. Data analysis included mean, standard deviation, and Pearson correlation analysis.

The research found that 1) Teamwork in secondary schools within the educational area was generally at a high level, encompassing aspects such as interpersonal relationships, acceptance of opinions, communication, and mutual trust. Team goals were consistently high across all dimensions. 2) Academic management in secondary schools within the educational area was rated as high overall, with specific practices related to research, outcome measurement, technology integration, learning process development, educational leadership, and curriculum development all scoring high. 3) Teamwork in schools showed a positive correlation with academic management at a statistically significant level of .01. The areas with the highest correlation were outcome measurement, evaluation, and learning outcome transfer, as well as internal quality assurance systems. The least correlated areas were team goals and outcome measurement.

Keywords: Teamwork, Academic Affairs Administration, School Administrator

1. บทนำ

การบริหารงานโรงเรียนนั้น การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมาก เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียน โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของโรงเรียนและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนอยู่ที่งานวิชาการส่วนงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (ชัยวัฒน์ อุทธา, 2556: 576) ที่กล่าวว่า การบริหารงานโรงเรียนนั้นงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารงานมาตรฐานและคุณภาพของสถาบันการศึกษาทุกระดับ อาจพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นประการสำคัญ ผลงานด้านวิชาการจะเป็นสิ่งชี้ให้เห็นถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถาบันนั้นๆ ว่ามีอยู่มากหรือน้อยเพียงใดงานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารว่าจะให้ความสำคัญและทุ่มเทสติปัญญา กำลังกาย กำลังใจเพื่อการบริหารงานวิชาการมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ต้องได้รับความร่วมมือ และความร่วมแรงร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และนักเรียนทุกคน ถ้าหากบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือ มีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลังความสามารถ และมีความรับผิดชอบอย่างครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนั้น ย่อมจะเป็นปัจจัยสำคัญอันที่จะทำให้งานวิชาการของสถานศึกษาพัฒนาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารที่จะอำนวยความสะดวกให้กิจการทุกอย่างดำเนินการไปตามแผนงานของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ ดังนั้นการ

บริหารงานวิชาการจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นงานที่สำคัญมาก และเป็นหัวใจของการบริหารงานทั้งหมด ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักในการมีส่วนร่วม เพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุน ร่วมคิดร่วมทำ ในการทำงานเป็นทีมต้องได้รับการเตรียมความพร้อม มองเห็นคุณค่า มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดถึงการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการทำงานเป็นทีม และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดขึ้นในองค์กร หรือพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

2.2 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

2.4 เพื่อพัฒนาแนวทางการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ขอนหนังสือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(2) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

(3) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขอบเขตด้านประชากร

3.1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ครู จำนวน 829 คน รวมทั้งสิ้นเป็น จำนวน 867 คน

3.1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างของการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2566 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน ครูจำนวน 265 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านเป้าหมายของทีม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ประคอง กรรณสูต (2542: 26)

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ประคอง กรรณสูต (2542: 26)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 มีลักษณะ เป็นคำถามปลายเปิด

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.3.2 การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์การแปลผล ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 79)

3.3.3 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์ การแปลผลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 79)

3.3.4 การหาความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 วิเคราะห์โดยค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment Correlation Co-efficient)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 สามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 1 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.60$) อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ดังนี้

ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{x} = 4.49$) รองลงมา ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{x} = 4.20$) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 4.15$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเป้าหมายของทีม ($\bar{x} = 4.09$)

4.2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.48$) 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.41$) 7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.38$) 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.35$) 5) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.26$) 6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.17$) และ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.13$) ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวน 12 ด้าน ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน (Y_3) และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .968 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านเป้าหมายของทีม (X_3) และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน (Y_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .01

4.4 แนวทางการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ทั้ง 5 ด้าน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 5 คนโดยภาพรวม มีการเสนอความคิดเห็น ดังนี้ 1) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนางาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และมอบหมายงานให้ชัดเจน พัฒนาทักษะการสื่อสาร ความเป็นผู้นำการตัดสินใจ พัฒนางานให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพสูง รวมถึงมีการให้รางวัล และการประชุมเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร ควรสร้างความตระหนักให้ผู้บริหาร และครูเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน โดยข้อมูลที่สื่อสารต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ผู้รับและผู้ส่งสามารถตอบข้อสงสัยซึ่งกันและกันได้ และเน้นการสื่อสารทางบวก 3) ด้านเป้าหมายของทีม ควรมีการประชุมพูดคุย เพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน สร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ดีในการพัฒนางาน และมีการเสริมแรงเมื่อบุคลากรทำผลงานสำเร็จ 4) ด้านการยอมรับนับถือ ควรจัดให้มีการประชุมสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้มีโอกาสได้แสดง

ความคิดเห็น และรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เห็นและเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับและเข้าใจในความสามารถของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้การทำงานเป็นทีมเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

5) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ควรมีการอบรมสัมมนาหรือกิจกรรมที่สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีของบุคลากรภายในโรงเรียน

5. อภิปรายผล

5.1 การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านประกอบด้วย ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านเป้าหมายของทีม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้หลักการในการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม มีการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะทุกองค์กรนั้นไม่สามารถทำงานได้สำเร็จ โดยบุคคลเพียงคนเดียว จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือของคนในองค์กร ทั้งในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีของสมาชิกในทีม เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรสอดคล้องกับ Woodcock (1989: 247) ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การทำงานเป็นทีม เป็นการทำที่แต่ละบุคคลมาทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จที่มากกว่าการที่จะทำงานเพียงลำพัง และยังทำให้เกิดความกระตือรือร้น เกิดความพึงพอใจ และสนุกสนานในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศขรา อุ่มสิน (2560: 4) ได้ศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิศรา ต้นสอน (2565: 55-59) ได้ศึกษาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่าระดับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติร่วมกันอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือด้านการร่วมมือ และด้านที่มีการปฏิบัติร่วมกันระดับมากค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปทุมกาญจน์ ทรงอาจ ชยากานต์ เรืองสุวรรณ (2565: 66) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทวัตร ทาหอม (2564: 231) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ พงษ์ผ่องพูล, ปริญญา มีสุข (2560: 169) ได้ศึกษาเรื่องการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jasper (2010: online) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างทีมงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสร้างทีมงาน คือ การกำหนดกลยุทธ์ใหม่ๆ การสร้างความไว้วางใจ การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ การกำหนดบทบาทหน้าที่ การมีสมรรถนะของทีม การติดตามและสะท้อนผลเมื่อพิจารณาผลจากการทดลองโดยใช้องค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูโดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้ง 2 โรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pitsoe (2014: 144-145) ได้ศึกษาการบริหารจัดการของโรงเรียนที่ทำวิธีการทำงานเป็นทีมของครูและผู้อำนวยการโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในเขตคัมเวน ประเทศยูกันดา ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมในหมู่สมาชิก ส่งผลในเชิงบวกกับคุณภาพของการสอนเมื่อครูทำงานร่วมกันพัฒนาความไว้วางใจระหว่างกันและมีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grimmer (2014: online) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อภาวะผู้นำด้านการสร้างทีมงานที่ประสบความสำเร็จในองค์กร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อภาวะผู้นำด้านการสร้างทีมงานในองค์กร คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดเป้าหมายในการทำงานอย่างชัดเจน การชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ทีมงานเข้าใจอย่างละเอียด การสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากรด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม จัดโครงสร้างองค์กรที่เกื้อหนุนกับการทำงานเป็นทีม การกระจายอำนาจในการบริหารงาน สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ทั้งนี้การบริหารจัดการทีมจะอยู่ในความรับผิดชอบและการกำกับดูแลของหัวหน้าทีมเป็นสำคัญ

5.2 การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่ามากไปหาน้อย ประกอบด้วย ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเพราะการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบริบทของสถานศึกษา และได้รับการพัฒนาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารวิชาการมากขึ้น และได้นำหลักการจากการศึกษาอบรมมาสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ที่ให้ผู้บริหาร และครูร่วมกันปฏิบัติงานวิชาการและปัจจุบันการปฏิบัติงานบริหารวิชาการเป็นไปตามหลักการบริหารวิชาการมากขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อารี ศรีไพพัฒนกุล และคณะ (2560: 194) ได้ศึกษาบทบาทของครูผู้ช่วยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของครูผู้ช่วยในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยบทบาทของครูผู้ช่วยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทวัตร ทาหอม (2564: 231) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณพงษ์ผ่องพูล, ปริญญา มีสุข (2560: 169) ได้ศึกษาเรื่องการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith (2006: 139) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการ ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การจะทำให้ การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธีให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรม จัดโครงการให้ครูได้สับเปลี่ยนกับเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการณ์สอน การประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน การสาธิตการสอนการนิเทศครูใหม่วิจารณ์การปฏิบัติงานครูโดยไม่เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกโสตทัศนูปกรณ์จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาแก่ครูตลอดจนค่าที่พักและครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี จึงมีวิสัยทัศน์ และให้ความสำคัญกับงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สถานศึกษา เป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการ กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกัน ในการปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งจึงต้องรู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

5.3 การทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน (Y3) และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านเป้าหมายของทีม และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัยริน เลิศจิรัชยวงศา และคณะ (2564: 270) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านเทคนิค ด้านมนุษยภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทวัตร ทาหอม (2564: 231) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ พงษ์ผ่องพูล, ปริญญา มีสุข (2560: 169) ได้ศึกษาเรื่องการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านเป้าหมายของทีม ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการมีปฏิสัมพันธ์

ทั้งนี้เนื่องมาจากในงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน การลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน การช่วยเหลือ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การสื่อสารแบบเปิดเผย การให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งมีความสำคัญทางบวกในระดับมาก หมายความว่า ถ้าบุคลากรในสถานศึกษาได้มีการทำงานเป็นทีม ก็มีแนวโน้มที่ทำให้งานวิชาการมีการปฏิบัติมากตามไปด้วยซึ่งจะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคลากรในสถานศึกษาได้มีการทำงานเป็นทีมน้อย ก็มีแนวโน้มที่ทำให้งานวิชาการมีการปฏิบัติน้อยตามไปด้วย ซึ่งไม่ส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

6.1.1 การทำงานเป็นทีมด้านเป้าหมายของทีม มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากแต่เมื่อเปรียบเทียบกับการทำงานเป็นทีมด้านอื่นๆ พบว่า ระดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการส่งเสริมการตั้งเป้าหมายของครูในการปฏิบัติงาน สร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่ถูกต้องชัดเจนร่วมกัน ซึ่งเป้าหมายเป็นเครื่องมือในการบอกทิศทางการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานขึ้นมากด้วยความเต็มใจ

6.1.2 การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการบริหารงานวิชาการด้านอื่นๆ พบว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากลเพื่อให้ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งด้านการกำหนดแผนการเรียนการสอน กำหนดสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ร่วมประเมินผล ติดตาม และตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการอบรมดูแลผู้เรียนเพื่อที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน

6.1.3 การทำงานเป็นทีมด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนในระดับสูงสุด ดังนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ควรสร้างการทำงานที่มีความเป็นกันเอง มีการสร้างบรรยากาศการทำงานที่สนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือกัน มีความห่วงใยเอื้ออาทรต่อกัน รวมถึงแสดงความรู้สึกระหว่างสมาชิกในทางที่ดี สามารถที่จะช่วยเหลือและฟังพาดภัย ทำให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงาน

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ

6.2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีม และรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ

6.2.3 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะส่งผลให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ

7. เอกสารอ้างอิง

- ชนิดรา ตันสอน. (2565). การศึกษาการทำงานเป็น ทีมของผู้บริหารและครูในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารสิรินธรปริทรรศน์. 23 (2).
- ชัยวัฒน์ อุทธา. (2556). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น. 2(1).
- ดุสิตา เลหาพันธุ์ และภคณัฐ สมพงษ์ธรรม. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัด ตรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วารสารวิชาการ. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. ฉบับสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์. 9 (3).
- นนทวัตร ทาหอม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปทุมกาญจน์ ทรวงอาจ. ขยากานต์ เรืองสุวรรณ. (2565). แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2552). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. กรุงเทพฯ: วิ.เจ.พรินต์ติ้ง.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2556). การสร้างทีมงาน. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- สุวรรณ พงษ์เอนกุล, ปริญญา มีสุข. (2560). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อรอัยริน เลิศจิรัชยวงศา. ลินดา นาคโปย และกัญกร เอี่ยมพญา. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วารสารสิรินธรปริทรรศน์. 22 (1).
- อริศรา อุ่มสิน. (2560). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี.

- อารี ศรีโสพัฒนกุล, อรุณ จุติผล และสำเร็จ จันทุม. (2560). บทบาทของครูผู้ช่วยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. วารสารนาคนุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 9 (1) : 194.
- อำนวย มีสมทรัพย์. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Jasper. J. D. (2010). *Teaming as a School Enhancement strategy : An Examination of the Conditions. Features and Dynamics of Teacher Work Teams in two Local Elementary Schools.*
- Grimmer. Jordan. L. (2014). *Leadership and Team Building Factors that Contribute to the Success of Archives and Records.* [online]. Available from: <http://cedar.wvu.edu/wwuet/336/>.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sampling Size for Research Activities.* Educational and Psychological Measurement. 30 (3).
- Pitoe, J.V. (2014). *How do school management teams experience teamwork: A case study in the school in school in the Kamweng district.* Uganda Mediternean. Journal of social science, 5 (3).
- Smith, David. (2006). *Exploring Innovation.* Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Woodcock, M. & Francis, D. (1994). *Teambuilding strategy.* (2nd ed.). England : Gower House.

Volume 4 No 2 (May - August 2024)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2567)

~ AR 94 ~

Wishing Journal Review.

วารสารภาวนาสารปริทัศน์